

TISKOVÁ ZPRÁVA

Samopěstování, konopné kluby nebo regulovaný trh? Nová analýza vyčísluje benefity jednotlivých variant změny politiky v oblasti konopí.

Praha, 12. 9. 2024 – Fakulta podnikohospodářská Vysoké školy ekonomické v Praze zpracovala pro Úřad vlády ČR důkladnou socioekonomickou analýzu, ve které vyčísluje náklady a přínosy zavedení různých variant regulovaného trhu s konopím. Všechny z analyzovaných variant, kterými jsou legalizace samopěstování, samopěstování s konopnými kluby a regulace konopného trhu za dohledu státu, mohou ve srovnání se stávajícím stavem přinést výhody.

Ještě za svého působení připravil bývalý národní koordinátor pro protidrogovou politiku Jindřich Vobořil pro vládu návrh na změny v nakládání s konopím v ČR. Návrh obsahuje tři pilíře nové regulace: samopěstování, delegace pěstování na konopné spolky a regulovaný trh se specializovanými prodejny s konopím. Odbor protidrogové politiky Úřadu vlády ČR následně požádal Katedru strategie Fakulty podnikohospodářské VŠE o zpracování socioekonomické cost-benefit analýzy, která porovnává náklady a benefity zmíněných tří pilířů regulace konopí mezi sebou a se současným stavem. *“Hodně se diskutovalo o tom, zda se zavedou jen vybrané pilíře z mého návrhu nebo všechny, a proto jsem považoval za důležité, abychom pro další rozhodování měli v ruce i analýzu socioekonomických dopadů jednotlivých variant. Vysoká škola ekonomická v Praze na požadavek zareagovala a za to děkuji,”* uvádí **Jindřich Vobořil** a dodává: *“Z analýzy vyplývá, že jakýkoliv krok je lepší, než současný stav. To, že z pohledu ekonomiky dává největší smysl komplexní návrh, se dalo předpokládat. Pokud přistoupíme alespoň k prvnímu pilíři, určitě bych doporučil zákonodárcům zákon oddělený od zdravotní politiky a zároveň mít alespoň připraveny i další kroky v následující fázi vzhledem k tomu, že se zcela jistě bude v tomto smyslu měnit i celá evropská legislativa.”*

Všechny tři navrhované varianty regulovaného trhu s konopím, tedy samopěstování, samopěstování s konopnými kluby a regulace konopného trhu za dohledu státu, by pro Česko znamenaly v porovnání se statusem quo ze společenského hlediska zlepšení situace.

„Studie metodicky vychází se standardní ekonomie blahobytu a metodiky Evropské komise pro cost-benefit analýzu. Výsledky zahrnují nejpodstatnější a nejprůkaznější socioekonomické, resp. finanční efekty. Mezi socioekonomické efekty patří zejména změna v kvalitě produkce a souvisejících služeb, včetně její legality, informovanosti a přímých dopadů na kvalitu života spotřebitelů, změny v kvantitě spotřebované produkce, změny v nákladnosti a struktuře dodavatelského řetězce a emise do ovzduší. Mezi finanční efekty dopadající na veřejné rozpočty patří dodatečné náklady na správu daně, dodatečné náklady na agenturu a dodatečné příjmy z daní a poplatků,” říká jeden z autorů analýzy **Patrik Sieber z Katedry strategie FPH VŠE**.

Nejvýhodněji vychází komplexní model, který umožňuje samopěstování, konopné kluby a regulovaný trh s konopím. V součtu by tato varianta dle analytiků z FPH VŠE přinesla celkové čisté společenské benefity ve výši 5,5 mld. Kč ročně a 77,2 mld. Kč za prvních 11 let od svého zavedení. Z hlediska peněžního dopadu by si veřejné rozpočty jen na daních a poplatcích po odečtení nákladů na jejich výběr a administrativu polepšily o 2,6 mld. Kč ročně a 41,2 mld. Kč za prvních 11 let od svého zavedení.

V případě zavedení komplexního modelu regulace konopí mají dle analytiků na finální bilanci zásadní dopady faktory, jako je ochota spotřebitelů produkt zaplatit na legálním a černém trhu, hodnota, kterou spotřebitelé a samopěstitelé přisuzují tomu, že se mohou pohybovat v legálním rámci, dále například výše případné spotřební daně, výše poplatků a administrativní zátěže v legálních strukturách. „Cena a podmínky pro přechod do legality budou mít zásadní vliv na ochotu populace odejít z černého trhu,“ upozorňuje spoluautor studie **Tomáš Ryška z Katedry strategie FPH VŠE**.

Analýza propočítává také variantu legalizace samopěstování a variantu samopěstování rozšířenou o povolení konopných klubů. V případě samopěstování se analytici dostali k celkovému čistému společenskému přínosu ve výši 1,2 mld. Kč ročně, resp. 16,5 mld. Kč za prvních 11 let fungování. V kombinaci s umožněním konopných klubů dospěli autoři k částce 1,5 mld. Kč ročně, resp. 20,8 mld. Kč za prvních 11 let fungování.

Z hlediska peněžního dopadu by pak varianta samopěstování přinesla kladný čistý peněžní příjem do veřejných rozpočtů 0,1 mld. Kč ročně, resp. 1,5 mld. Kč za prvních 11 let fungování, a v kombinaci s umožněním konopných klubů 0,2 mld. Kč ročně, resp. 1,8 mld. Kč za prvních 11 let fungování. Nutno dodat, že analýza vychází z návrhu předloženého bývalým národním koordinátorem pro protidrogovou politiku, který u samopěstování počítá se zavedením registru osob oprávněných k samopěstování a s poplatky za tuto registraci.

„Finanční výnosnost komplexní varianty zahrnující i legální trh je pro veřejné rozpočty signifikantní a není vysoká šance, že by např. rozdíly v předpokladech o poptávce po legálních produktech stlačily tuto výnosnost do záporných hodnot. Finanční výnosnost variant zahrnující samopěstování a samopěstování s konopnými kluby je znatelně menší, avšak ani u ní není potenciál, že by jejich realizace při nepříznivém vývoji poptávkových parametrů finančně zatížila rozpočet. Implementace variant připouštějících samopěstování a konopné kluby se jeví být při rozumném designu relativně levná,“ dodává **Patrik Sieber**.

„Vláda se aktuálně shoduje na povolení samopěstování konopí pro vlastní potřebu a také na potřebě zvýšení dostupnosti léčebného konopí. Byť zavedení komplexní varianty regulovaného trhu s konopím vychází ekonomicky nejvýhodněji, chci také poukázat na fakt, že studie potvrzuje, že jakákoliv varianta regulace trhu s konopím je výhodnější než současný stav“, uvádí **Lucia Kiššová, ředitelka Odboru protidrogové politiky** Úřadu vlády ČR a dodává: „Víme, že zavádět komplexní variantu regulovaného trhu s konopím je v současné době složité, jelikož je nutné brát v potaz i současnou podobu evropského práva v této oblasti.“

Kontakt pro média

Ing. Patrik Sieber, Ph.D., Katedra strategie Fakulty podnikohospodářské Vysoké školy ekonomické v Praze
M +420 603 715 361, E-mail patrik.sieber@vse.cz

Ing. Tomáš Ryška, Ph.D., Katedra strategie Fakulty podnikohospodářské Vysoké školy ekonomické v Praze
M +420 775 273 047, E-mail tomas.ryska@vse.cz

Dotazy je možno zasílat rovněž prostřednictvím Davida Hluštíka, david.hlustik@vlada.gov.cz, +420 602 244 776.